

MUZEJ GRADA ZAGREBA

Opatička 20, 10000 ZAGREB tel. 422- 310, 422-315, 428-316; faks 428-294

1. SKUPljanJE GRAĐE

Otkupima, darovanjem, terenskim istraživanjima i arheološkim iskopavanjem fundus Muzeja grada Zagreba povećan je za 841 predmet različite provenijencije. Broj prikupljenih predmeta znatno je veći nego u 1996. godini, jer je 1997. Muzej putem medija (Radio Sljeme, Večernji list) pokrenuo akciju prikupljanja muzejske građe koja je rezultirala solidnim odazivom građana i isto tako značajnim ponudama vrijednih predmeta. Među najznačajnijim akvizicijama izdvajamo sljedeće:

1.1. Otkup

Otkupljeno je 180 predmeta.

- T. Heinrich, portreti obitelji Rakovac, akvarel, oko 1845., 9 kom.
- Zastava V. skautske čete
- Diplome gospodarskih izložbi
- M.C. Crnčić, *Didi prvi put šiva na mašinu*, crtež, 1926.
- Radioaparati Tuškanac, RIZ (1956)
- Klavir Bechstein, Zbirka I. Gerersdorfera
- Juke-box Rock-Ola
- Razni predmeti dnevne uporabe i ambalaža

1.2. Dar

Tijekom 1997. Muzeju je darovano 638 predmeta.

- Svečana plesna haljina, 1938.
- Stolni sat bidermajer, oko 1840.
- Plesni vijenčić učenika Obrtne škole, 1895.
- Album *Uspomene na zagrebački potres 1880.*, autor H. Fickert
- Stroj za pranje rublja Rondo, 1957./58.
- Radioaparati Soca
- Usisivač, 1960.
- Telefon Siemens, 1930.
- Karta mreža željeznice, 1917.
- *Sletovka*, 1911., pjesma u spomen na II. hrvatski svesokolski slet
- Gramofonske ploče, za zbirku Ivana Gerersdorfera
- Nosivi gramofon
- Kliješta za hostije
- Ulomak gotičkog baldahina
- Skulptura Kristova glava
- Veći broj fotografija, znački...

Među darovateljima većeg broja vrijednih i zanimljivih predmeta ističemo: Jagoda Šarić, Davor Schopf, Vjeročka Rukavina, Jozo Vranić, dr. Ivan Mirnik, Franjo Naglič, Branko Pupiće,

Josip Kajzer, Silva Rukavina, Vesna Barbić, Barbara Ljubić, Heda Dubac-Šohaj, Branka Stergar, Vitomir Bulaić, Božidar Jakšić i dr.

1.3. Terensko i arheološko istraživanje

Terenskim i arheološkim istraživanjima nabavljena su 23 predmeta.

Ističemo sljedeće predmete: kvalitetne redukcijske pečene posude koje su stavljane kao grobni prilozi u halštatske grobove na Budinjaku - 9 kom.; željezni nakit - ogrlice i narukvice - 9 kom.; željezni nož i brončane ukrasne kopče - 2 kom.

2. ZAŠTITA

Preventivnu zaštitu, konzervaciju i restauraciju muzejske građe izveli su stručnjaci MGZ-a, ali i velik broj vanjskih suradnika te Hrvatskoga restauratorskog zavoda, i to uglavnom za potrebe stalnog muzejskog postava.

Ukupno je restaurirano i konzervirano 715 predmeta od tekstila, drveta, kamena, predmeta umjetničkog obrta, arheoloških predmeta i sl.

Obavljena je dekonzervacija i konzervacija arheološkog lokaliteta (oko 300 m²) - istočno krilo samostana klarisa, te konzervacija i zaštita latenskog bedema u svrhu prezentacije u sklopu stalnog arheološkog postava.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventiranje

Inventirano je 729 predmeta.

3.2. Fototeka

Povijesna i tekuća fototeka popunjena je s 5 441 jedinicom:

- 2 949 fotografija
- 2 492 negativa

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

- Inventirano je 260 naslova.

4.2. Stručna obrada knjižničkog fonda

- Inventirano je 260 naslova.

4.3. Zaštita knjižnične građe

- 64 naslova

5. STALNI POSTAV

- Novi stalni postav Muzeja grada Zagreba otvoren je 10. lipnja 1997. godine. U postavu je prezentirano oko 2 500 izložaka u 25 prostorija - dvorana (43 teme). Kronološko-tematski prikazana je povijest Zagreba od prvog spomena do kraja 19. st. Veličina izložbenog prostora je 2 667 m². Postav su realizirali:

- voditelj projekta: Vinko Ivić, prof., ravnatelj
- voditelj stručnog projekta: Nada Premerl, muzejska savjetnica
- koncepcija i sinopsis stalnog postava: Nada Premerl, muzejska savjetnica
- scenarij stalnog postava: Nada Premerl, Željka Kolveshi, Slavko Šterk, Ivan Ružić
- obrada muzejskih predmeta: Želimir Škoberne, Zdenko Kuzmić, Vjeročka Rukavina, Nada Premerl, Željka Kolveshi, Branko Ceran
- projektant i dizajner: dipl. ing. arh. Željko Kovačić.

- Stalni postav - druga faza
Prezentacija arheološkog lokaliteta *in situ* (Opatička 22)

izrađena je muzeološka koncepcija (autori: prof. dr. A. Durman, Želimir Škoberne, prof., muzejski savjetnik, Boris Mašić, kustos arheolog, idejni i izvedbeni projekt - dipl. ing. arh. Željko Kovačić).

Prezentacija 20. st.

Izrađena je muzeološka koncepcija i razrađen scenarij (autor: Nada Premerl, muzejska savjetnica sa suradnicima).

Realizacija - izvedba druge faze stalnog postava očekuje se tijekom I. pol. 1998. godine.

6. STRUČNI RAD

Stručni rad svih djelatnika Muzeja, osim uz stalni postav, vezan je za dnevne - tekuće i stručne poslove kao što su konzultacije, ekspertize, brojne posudbe i davanje muzejske građe na uvid, kontakte s konzervatorima restauratorima i dr.

6.1. Ekspertize

Ekspertize predmeta ponuđenih za otkup:

- Ekspertize namještaja (13)

6.2. Posudbe

- Za izložbu *Bidermajer u Hrvatskoj*, MUO, posuđeno više predmeta
- Za izložbu *Povijest zgrade Hrvatskog kulturnog doma na Sušaku*, za Gradsko poglavarstvo u Rijeci (iz ostavštine arh. A. Albinija)

- Za izložbu *100 godina dizajna u Hrvatskoj*, MGC, stolci iz zbirke arh. V.Kovačića.
- Za izložbu *Povijest zgrade Rektorata i Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu*, u povodu 221. godišnjice utemeljenja Pravnog fakulteta u Zagrebu
- Za izložbu *Sarajevo-Il historie de la Yougoslavie du debit du siecle jusqu' a aujourd' hui*, nositelj projekta Laurent Gervereau, Musee d' historie contemporaine, Paris
- Za izložbu *Ferdo Ćus*, Gliptoteka HAZU

6.3. Djelovanje u strukovnim organizacijama

Djelatnici Muzeja grada Zagreba aktivni su članovi brojnih asocijacija u zemlji i inozemstvu:

- kolektivno i pojedinačno članstvo u HNK ICOM-a
- dopresjednik je djelatnik Muzeja Izvršnog odbora HNK ICOM-a
- članstvo u Medunarodnom forumu za gradske muzeje
- članstvo u Medunarodnom udruženju za povijesne muzeje
- članstvo u Komitetu ICMAH/ICOM-a
- članstvo u Društvu povjesničara i povjesničara umjetnosti
- članstvo u Hrvatskom muzejskom društvu
- članstvo u Izvršnom odboru Hrvatskoga muzejskog društva
- članstvo u Kajkavskom spravišću
- djelatnik Muzeja predsjednik je Komisije za polaganje stručnih ispita za muzejska stručna zvanja i ispitivač za predmet muzeografija (N. Premerl)
- članstvo u Komisiji za muzejsko-galerijsku djelatnost Ministarstva kulture RH
- predsjednik Muzejskog vijeća Hrvatske (V. Ivić)

6.4. Sudjelovanje na kongresima i seminarima

Na godišnjoj konferenciji ICMAH/ICOM (Međunarodni komitet za muzeje arheologije i povijesti) u Tessaloniki, 16. - 22. rujna 1997.; tema *Prezentiranje i interpretiranje građe u muzeju i izvan muzeja*

6.5. Publicistička djelatnost

- Željka Kolveshi, viša kustosica
- *Report on museological practices in a country at war*, Zbornik radova sa simpozija *What are the perspectives for history museums in Europe?*, International association of museums of history, Paris, 1997.

- *Bellum a Nulla re Bella: Der Krieg in Kroatien 1991 - 1995.*, U Zborniku radova sa simpozija *Der Krieg und seine Museen*, Deutsches Historisches Museum, Berlin, 1997.
- *Povijest povijesnog predmeta*, Informatica Museologica, 27 (1-2), 1996., MDC, Zagreb, 1997.
- *-Grad živi u muzeju*, uz otvorenje novog stalnog postava Muzeja grada Zagreba, Art 97 - Privredni vjesnik, god. II, br. 3, Zagreb, 1997.
- *Godišnja konferencija ICMAH/ICOM Medunarodni komitet za muzeje arheologije i povijesti, Tessaloniki, 16. - 21. rujna 1997.*, Informatica Museologica, 28 (3 - 4), 1997., MDC, Zagreb, 1997.

Nada Premerl, muzejska savjetnica

- *Iz prošlosti Muzeja grada Zagreba*, uz 90. obljetnicu Muzeja, Privredni vjesnik, br. 4 (Prilog Art 97), 1997.
- *Otvorenje stalnog postava Muzeja grada Zagreba*, vodič TIC-a, srpanj/kolovoz 1997.
- *Šestota proslava Zlatne bule*, vodič TIC-a, studeni 1997.

Prof. Slavko Šterk, muzejski savjetnik

- *Skulptura - metoda i rječnik; praktični savjeti za tvorbu inventarnog dosjea*; časopis Anali, Galerija Antuna Augustinčića

Želimir Škoberne, muzejski savjetnik

- *Budinjak, Gradišće in grobišće in starejše železne dobe*, Gorjenci, Dolenjski zbornik, 1997., Novo Mesto, 1997.
- *Ein Grab mit Schlüsselhelm aus Budinjak in Kroatien*, Jahrb. RGZM, Verlag des Römisch-Germanisches Zentralmuseums, Mainz, 1997.

Zdenko Kuzmić, muzejski savjetnik

- *Zagrebačka škola fotografije*, predgovor katalogu izložbe u galeriji Spot

6.6. Stručno usavršavanje

Želimir Škoberne u Mainzu; rad u Römisch-Germanisches Zentralmuseumu, Forschungsinstitut für Vor-und Frühgeschichte, Mainz i Landesamt für Denkmalpflege Hessen, Wiesbaden

6.7. Tečajevi, studijska putovanja

- Z. Škoberne: Halein, Železno i Aspan (rekonstrukcije), Firenca i Toskana
- H. Doronja: tečaj *čuvanje muzejskih zbirki i uvod u preventivnu zaštitu*, u organizaciji MDC-a
- Djelatnici Muzeja išli su na stručno putovanje u Milano (26. - 29. lipnja 1997.), uz posjet muzejima i galerijama.

7. ZNANSTVENI RAD

- Nada Premerl, muzejska savjetnica: realizacija muzeološke koncepcije stalnog postava (sa stručnim suradnicima).
- Želimir Škoberne: *Budinjak, gradišće in grobišće in starejše železne dobe*, Gorjanci, Dolenjski zbornik, 1997., Novo Mesto, 1997.
- M. Egg, U. Neuhäuser, Ž. Škoberne: *Ein Grab mit Schlüsselhelm aus Budinjak in Kroatien*, Jahrb. RGZM, Verlag des Römisch-Germanisches Zentralmuseums, Mainz, 1997. (u tisku).

8. IZLOŽBENA DJELATNOST

8.1. Informativna izložbena djelatnost

Informativna izložba *Gdje su pili naši stari* u okviru Festivala portugisica održanog u Muzeju grada Zagreba

9. EDUKATIVNA DJELATNOST I ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

9.1. Edukativna djelatnost

- 78 stručnih vodstava (uglavnom učenika osnovnih škola)

9.1.1. Specijalna vodstva

- Vodstvo specijalnih grupa i pojedinaca po stalnom postavu, primjerice grupe novinara iz Europe u organizaciji TZGZ-a koji su boravili u Zagrebu radi učlanjenja Zagreba u Art Cities in Europe
- Vodstvo grupe studenata udruge Studenti svijeta
- Vodstvo članova Odbora za kulturu Hrvatske pri Vijeću Europe
- Vodstvo europskih parlamentaraca
- Posjeti kolega iz Etnografskog muzeja Zagreb, Gradskog muzeja Varaždin i Karlovac, Zavičajnog muzeja Ozalj te Narodnog muzeja u Ljubljani

9.1.2. Predavanja

- Želimir Škoberne: *Arheologija Žumberačke gore*, predavanje o prapovijesti Žumberka na arheološkom seminaru Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu
- Zdenko Kuzmić: tri predavanja na temu *Suvremena zagrebačka fotografija* u Puli
- Vjeročka Rukavina: *Glazbeni paviljon na Zrinjevcu*, u čitaonici knjižnice Vladimira Nazora

9.1.3. Radionice i igraonice

Za djecu od III. do V. razreda osnovne škole izraden je *Moj vodič*.

Organiziran je rad u privremenoj muzejskoj igraonici za učenike III. razreda osnovne škole:

- arheološka radionica *Sadašnjost, prošlost, budućnost*
- izrada puzzli
- izrada božićnih čestitki i nakita za bor

9.2. Odnosi s javnošću (PR)

Pismeni prikazi s ilustriranim materijalom uz otvorenje stalnog postava Muzeja za novinare, radio i TV

9.2.1. Press

Konferencije za novinare u povodu otvorenja Muzeja i izložbe

Stalna suradnja s Komunalnim vjesnikom, Večernjim listom i Vjesnikom objavljivanjem priloga, intervjua u svezi sa stalnim postavom.

Obrađene su različite teme:

Stalni postav MGZ-a

Opatička vulica-klarisa u čast

Štovanje Blažene Djevice Marije

Obćina slavni Kaptolom zagrebački

Turči pred Zagrebom

Hrvatska odlikovanja

Zvona naše prvostolnice

Kalupi zagrebačkih ličitarata

Tramvaj zvan plava čežnja

Glazbeni paviljon na Zrinjevcu

Sramotna maska iz XVIII. stoljeća

9.2.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Radio-izvješća:	7
Radio-razgovori:	24
TV-izvješća:	4
TV-razgovori:	8

Sudjelovanje na televiziji i u radioemisijama vezani su ponajprije uz promidžbu Muzeja i stalnog postava te su organizirane akcije prikupljanja muzejske građe za stalni postav 20. st. Akcija se provodila u suradnji s Radio Sljemenom i Večernjim listom.

10. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Stalni postav (od 10. lipnja 1997.): 5 346

Izložba *Gdje su pili naši stari* i Festival portugisaca, studeni 1997.: oko 500 ljudi

11. OSTALE AKCIJE

11.1. Održavanje i prezentacija donacija

Muzej grada Zagreba brine o održavanju i prezentaciji donacija:

- Zbirke Āudolfa i Margite Matz, Mesnička 5 Zbog lošeg zdravstvenog stanja gospođe Matz pojačali smo dežurstvo i skrb.
- Zbirke stana arh. Viktora Kovačića, Masarykova 21
- Zbirke dr. Ivana Ribara i Cate Dujšin-Ribar
- Zbirke Frangeš-Mihanović, u pripremi
- Zbirka stan Viktora Kovačića otvorena je za javnost od svibnja do listopada. Tijekom 1997. godine osigurana su financijska sredstva za uvođenje centralnog grijanja, što će biti realizirano u I. pol. 1998. g. pa će stan biti otvoren za posjetitelje tijekom cijele godine. Također je u pripremi novi vodič katalog Zbirke.
- Za Zbirku dr. Ivana Ribara i Cate Dujšin Ribar osigurana su sredstva potkraj 1997. godine za njezino temeljito preuređenje, što će biti i realizirano u I. pol. 1998. godine. Potom će biti potrebno restaurirati cjelokupni fundus zbirke i izraditi katalog vodič.
- Na Zbirci Frangeš-Mihanović, koju će MGZ najvjerojatnije preuzeti tijekom 1998. g., napravljene su hitne intervencije na vodoinstalacijama i bravariji (vrata i rešetke).
- Međutim, bit će potrebna temeljita sanacija objekta i okoliša (statika), potom restauracija fundusa Zbirke.

11.2. Investicijska ulaganja vezana za poboljšanje muzejske djelatnosti

- Nabava ovlaživača zraka za prostor stalnog postava: ovlaživači zraka: 5 kom.
odvlaživači zraka: 3 kom.
- Nabava opreme
  1. računalna oprema (PC, 4 kom. i laserski pisači, 4 kom.)
  2. oprema za fotolaboratorij: 6 kom.
  3. elektronički svjetleći display: 1 kom.
  4. sanduci za zaštitu muzejske građe: 30 kom.
  5. kolica za prijevoz sanduka: 3 kom.
- Oprema nabavljena bez naknade
  1. televizori, videooprema (7 televizora, 2 playera i 2 recordera)
  2. 2 lifta za hendikepirane osobe